

N:o 169.

Af herrar **John Olsson** och **J. A. Fjällbäck**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till ny förordning angående bevilning af fast egendom samt af inkomst.

Vid 1893 års riksdag väcktes af undertecknade motion, n:o 203, i syfte att utsträcka och utjemna det s. k. *bevilningsfria afdraget vid beskattning*. Till stöd för motionen anfördes hufvudsakligen följande:

»Enligt 11 § 1 mom. bevilningsstadgan, äro af inkomst, understigande 1,200 kronor, 450 kronor fria, och af inkomst, understigande 1,800 kronor, 300 kronor fria från bevilning. Detta s. k. bevilningsfria afdrag kan enligt samma moment å ort, der bostadskostnaderna äro synnerligen höga, ytterligare ökas med högst 200 kronor. Vid en inkomst af minst 1,800 kronor upphör det bevilningsfria afdraget helt och hållet.

Följden af denna bestämmelse har blifvit, att beskattningen drabbar synnerligen ojemnt. Särskildt framträder detta missförhållande här i hufvudstaden, der det högsta afdraget flerstädes tillämpas. Skatten utgår vanligen här med omkring 7 procent af den beskattningsbara inkomsten. Om exempelvis en person har 1,775 kronor i lön, och hans principal skulle öka densamma till jemnt 1,800 kronor, så skall den skattskyldige löntagaren till sin förvåning finna, att denna lönetillökning i sjelfva verket är liktydig med en minskning af hans behållna inkomst. Enligt nyssnämnda beräkning uppgår skatten i Stockholm för en inkomst af 1,775 kronor, med 500 kronor fria från bevilning, till 89 kronor 25 öre; återstår således en nettobehållning af 1,685 kronor 75 öre, under det att, då skatten för 1,800 kronors inkomst uppgår till 126 kronor, återstår en nettobehållning af endast 1,674

kronor eller 11 kronor 75 öre mindre med den större inkomsten af 1,800 kronor än den mindre af 1,775 kronor.

Det synes därför vara önskligt, att åtgärder vidtagas vid den förestående omarbetningen af bevillningsförordningen i syfte att förekomma här påpekade oegentligheter vid tillämpningen af det bevillningsfria afdraget. I annat fall frestas lätt den skattskyldige att afsäga sig en del inkomster blott för att kunna erhålla en större nettobehållning, sedan skatten är betald.

En lämplig rättelse torde kunna ske genom att modifiera öfvergången från det bevillningsfria afdraget på sådant sätt, att för inkomst, uppgående till 1,800 kronor, men understigande 2,000 kronor, 200 kronor lemnas fria från bevillning, och att af en inkomst, uppgående till 2,000 kronor, men understigande 2,200 kronor, 100 kronor blifva fria från bevillning; äfvensom att jemväl dessa afdrag må kunna ökas med ytterligare högst 200 kronor i de undantagsfall, hvarom stadgas i 11 § 1 mom. bevillningsstadgan. Härigenom skulle dessutom beredas en välbehöflig lättnad i ett stort antal mindre bemedlades skattebördor.»

Ett förslag, gående i samma riktning, framlades vid samma riksdag af herr greve H. Hamilton, som i sin motion, n:o 118, bland annat föreslog, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t skulle anhålla »att de kategorier af små inkomsttagare, för hvilka skattelindring skall medgifvas, ökas ej blott så, att skattelindring eger rum äfven vid något högre inkomstbelopp än för närvarande, utan ock så, att dessa olika beskattade kategorier af små inkomsttagare göras så många, att allt för stark skattestegring vid öfvergång från en kategori till en annan undvikes».

Motionerna föranledde visserligen intet beslut från Riksdagens sida. Men Andra Kammaren beslöt dock för sin del på hemställan af bevillningsutskottet att hos Kongl. Maj:t anhålla, »att vid blifvande revision af bevillningsförordningen måtte tagas i öfvervägande, huruvida icke de kategorier af inkomsttagare, hvilka åtnjuta »bevillningsfritt afdrag», böra ökas ej blott så, att skattelindring eger rum äfven vid något högre inkomstbelopp än för närvarande, utan ock så, att dessa olika beskattade kategorier af inkomsttagare göras så många, att allt för stark skattestegring vid öfvergång från en kategori till en annan undvikes».

Denna Andra Kammarens hemställan har icke lemnats obeaktad af den af Kongl. Maj:t tillsatta komitén för afgifvande af förslag angående en revision af bevillningsstadgan. I sitt den 2 november 1894 afgifna förslag till förordning angående inkomstbevillning föreslå komiterade i § 15 såväl en utsträckning af de bevillningsfria afdragen som en af nu rådande miss-

förhållanden väl motiverad utjemning af desamma. Komiterade hemställa nemligen, att fullständig frihet från bevillning skulle ega rum i det fall, att den skattskyldiges å en eller flera orter uppskattade sammanlagda årsinkomster icke öfverstiga 500 kronor, samt att sedermera vid en gradvis stigande årsinkomst de bevillningsfria afdragen skulle småningom falla, till dess vid en årsinkomst af 2,200 kronor afdrag skulle åtnjutas för allenast 100 kronor. Komiterade beräkna, att denna lindring icke skulle medföra större minskning i statsinkomst än omkring 110,000 kronor eller 3,63 procent af nu utgående bevillning för inkomst af kapital och arbete.

Kongl. Maj:ts vid innevarande riksdag framlagda proposition n:o 29, med förslag till ny förordning angående bevillning, har emellertid lemnat alla dessa förslag och önskingar obeaktade. Samma stadganden rörande de från bevillning fria inkomstbeloppen, som förefinnas i nu gällande bevillningsstadga, äro, så vidt vi kunnat se, ordagrant upptagna i det nya förslaget och således ingen som helst lindring i de mindre bemedlades skattebörd från Kongl. Maj:ts sida påtänkt, ehuru billigheten och önskvärdheten af en sådan lindring från intet håll blifvit förnekad. Om anledningarna till denna likgiltighet för de minst bemedlade och tyngst beskattade från Kongl. Maj:ts sida tilltro vi oss icke att fälla något omdöme. Men vi äro öfvertygade, att från Riksdagens sida skall kunna påräknas ett större intresse för dessa skattdragares intressen. Och det är därför vi med anledning af Kongl. Maj:ts proposition n:o 29 härmed vördsamt våga föreslå,

att Riksdagen, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med bevillningskomiténs förslag, måtte besluta sådan ändring i 11 § af Kongl. Maj:ts förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, att frihet från bevillning eger rum i det fall, att den skattskyldiges å en eller flera orter uppskattade årsinkomster, deri inberäknade äfven hustruns, sammanlagda icke öfverstiga 500 kronor; samt att, derest samma årsinkomster öfverstiga:

500 kr.,	men icke 1,000 kr.,	afdrag åtnjutes för 500 kr.
1,000	" " "	1,300 " " " " 400 "
1,300	" " "	1,600 " " " " 300 "
1,600	" " "	1,900 " " " " 200 "
1,900	" " "	2,200 " " " " 100 "

äfvensom att det belopp, för hvilket, enligt hvad ofvan stadgas, bevilning icke eger rum eller hvilket får såsom bevillningsfritt afdragas, må kunna ökas med högst 200 kronor å ort, der kostnaden för bostad är synnerligen hög i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet, äfvensom med högst 200 kronor på grund af särdeles ömmande omständigheter, såsom talrik familj, långvarig sjukdom, olyckshändelse eller dylikt; dock att denna ökning icke må för någon skattskyldig öfverstiga sammanlagdt 300 kronor.

Stockholm den 23 mars 1897.

John Olsson.

J. A. Fjällbäck.